

Szerkesztőség:

PLEBÁNIA-HIVATAL,
 hová a lap szellemi részét
 illető közlemények kü-
 lendők.

—
 Kéziratok vissza nem
 adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal:

SZERDAHELYI JÁNOS
 könyvnyomdája, hová az
 előfizetési pénzek, a hırde-
 tések és ezeknek díjai, va-
 lamint a felszólamlások kü-
 lendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva egész évre 4 frt, fél-
 évre 2 frt, negyedévre 1 frt. Egyes szám 8 kr.

Felelős szerkesztő:

VIZ ZOLTÁN

Kiadótulajdonos:

SZERDAHELYI JÁNOS

Hirdetmények:

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a
 kiadóhivatalhoz küldendők. Nyilttér sora 50 kr.

Választás előtt.

A vármegyék az ország alkotmányos szervezetének egyik első rangu alkatrészét képezik. Kilencszáz év viharai által kipróbált intézmény a vármegye, amely nem csak a közigazgatás feladatait teljesíti, hanem úgy is mint politikai testület és úgy is, mint élő társadalmi szervezet, az ország ügyeinek intézésében s a nemzeti feladatok teljesítésében lényeges szerepet van hivatva betölteni.

1848 előtt, a rendi alkotmány értelmében a politika súlypontja is a vármegyékre esett, mert az u. n. követi utasítások által a törvényhozásra is közvetlen befolyást gyakoroltak.

1848 után azonban a népképviselőten nyugvó parlamenti kormányrendszer behozatala által, a politikai súlypont a parlamentre s a felelős kormányzati rendszerre ment át s a vármegyék részére szoros értelemben vett politikai tekintetben csak a felírás és a politikai kérdéseknek szabad vitatkozási joga maradt fenn, egyébként azonban az önkormányzat keretén belül úgy kulturális, mint közgazdasági tekintetben, mint a nemzeti élet gyúpontjai, érintetlen és felette becses hatáskörben fenállanak ma is.

Jogait a vármegye közönsége bizottsága által gyakorolja, melynek fele — mint tudjuk — a legtöbb adótfizetőkből — fele pedig a választott bizottsági tagokból áll.

A választottaknak fele időnként kilép, mert törvényes határideje lejár, s ekkor a kerületeknek újból kell választaniok az ekként üresedésbe jött helyekre. Ezért lett vármegyénk területén a bizottsági tagok választása f. hó 15-re kitűzve, a mikor is törvény értelmében választani hivatva lesznek azon polgártársaink, a kik az illető kerületben, mint országgyűlési képviselő választók össze vannak írva.

Folyó hó 15-én tehát mi is abonyi választók két bizottsági tagot fogunk választani, a kik nem csak jogosítva, de erkölcsileg majdan kötelezve is lesznek a közgyűléseken közvetlen befolyást gyakorolni a megyének és a községeknek közügyeire.

A törvény kezünkbe adja a jogot, hogy olyan egyéneket válasszunk polgártársaink közül, a kik nem csak „hus a mi husunkból, vér a mi vérünkéből,” de a kik jellemük és független társadalmi állásuk folytán bírnak azon erkölcsi biztosítékkal, hogy szavazataikat csak is a közjó érdekében fogják

érvényesíteni s társadalmi függetlenségük biztosít bennönket arról, hogy elég erősek lesznek szükség adtán politikai függetlenséget megóvni bárhonnét jöhető rábeszélés vagy nyomás ellenében is.

Pestvármegyében az újabb időben lábra kapott azon veszedelmes irány, hogy megyebizottsági tagnak vagy állami, vagy megyei vagy községi fizetéssel ellátott tisztviselőt választottak és pedig oly mértékben, hogy a megyei bizottságnak túlnyomó nagy része ilyenekből áll ki; pedig a tisztviselő — tisztelet a kivételeknek — sokszor jöhet a közgyűlésen azon lelkiismereti összeütközés elé, hogy vagy hivatalos felsőbbségének engedelmessé szavazzon a hatalom parancs szavára, vagy pedig kocz á tassa állását.

Az ilyen lelkiismereti összeütközéseket kerülni kell, és pedig kerülni annyival inkább, minél jobban tiszteljük és becsüljük tisztviselőinket.

A bizottsági tagság csak független embernek való, akit elhatározásában nem vezérel semmi más, mint a közjó kivására irányított meggyőződése.

Ezért deczember 15-én legyen nyitva a szemünk, legyen ébren alkotmányos lelkiismeretünk, s gyakoroljuk e fontos politikai jogot akként, hogy azzal hazánk, vármegyénknek és városunknak tegyünk igaz szolgálatot. Válasszunk olyan férfiakat, akikről tudjuk, hogy életükben sohasem vezette őket sem önérdék, sem haszonlesés, sem indokolatlan nagyravágás s ezenfelül meg vagyunk rólok győződve, hogy becsületes és hazafias meggyőződésök függetlenségét minden körülmények között megtudják és meg fogják őrizni.

Abony, 1898. decz. 6.

Gulner Gyula
 orsz. képviselő.

A közönség köréből.*

1.

Nyilt levél

Gulner Gyula urhoz, az abonyi választókerület országgyűlési képviselőjéhez.

Kedves Gyula Bátyám!

Folyó hó 4-én a katolikus körben az iskolaszéki ülés után tartott bizalmas értekezleten mondott nyilatkozataid kényszerítettek arra, hogy hozzád ily szokatlan mó-

*) E rovat alatt közérdekű felszólalásoknak szivesen tért enged a szerkesztőség, de a felelősség érte a beklődöt terheli.

don forduljak, legelső sorban saját szempon-
 tomból, de kényszerítettek erre tisztviselői
 állásomból kifolyólag, kollegáim iránt érzett
 barátság is.

Legelső sorban ki kell jelentenem, hogy
 minden ember egyéni meggyőződését tisz-
 telem, ugy a tiedet is, de viszont megkivá-
 nom én is, hogy meggyőződésemet más is
 tisztelje.

Hogy én politikailag mily álláspontot
 foglalok el, azt senki itt eddig nem tudhatja,
 mert álláspont foglalásra eddig nem került
 a dolog, de minden esetre ismernek a
 a multból igen sokan és igen jól és tudják,
 hogy sem politikai, sem tisztviselői, sem
 magán életemben, sem állásommal járó
 működésemnél soha meggyőződésemet pres-
 sionak alá nem vettem és tudom, hogy
 azt tenni nem is fogom, mert engem a
 tiszta meggyőződés, a törvények és az igaz-
 ság vezettek teljes életemben.

Ezt különben éppen te tudhatod leg-
 jobban és be is igazoltad akkor, a midőn
 a törvényhatóság közgyűlése előtt, meg nem
 érdemlett módon dicsértél meg oly cselek-
 ményem — illetve eljárásomért, mely csak az
 igazság és a törvény rideg paragrafusára
 volt alapítva és tudhatod, hogy engem sem
 az informatio, sem személyiséged, sem az
 eljárásból kifolyólag annak ellenembeni meg-
 torolhatása el nem riasztott.

De ilyenek ismernek mindannyian,
 kik ismernek. Úr, polgár, vagy földműves,
 sőt azoknak is el kell ismerniök ezt, kiket
 talán szigorúbban büntettem, mint a hogy
 azt más valaki tette volna, ki befolyásolható
 és ki a cselekmény indító okait és a kiin-
 dulási pontot, a célzatot, melyre a tett
 irányul, közönségesen és nem lelkileg is viz-
 gálja meg.

Ezeket előre bocsájtva áttérek arra,
 hogy te kijelentetted azt, hogy a várme-
 gyében sem állam, sem megyei, sem pedig
 oly tisztviselő vagy díjazott egyén, aki a
 felsőbbiségtől függ, ne válasszassék meg a
 vármegye bizottsági tagjának, elvileg elhatá-
 rozottatott, mert nem akarjuk kitenni azon
 kellemetlen helyzetnek, hogyha valami éles
 politikai vagy más fontos kérdés a várme-
 gyé törvényhatóságánál tárgyalatnék, a sa-
 ját lelkiismereti meggyőződése ellen oda
 adja szavazatát, ahol a felsőbb pressio
 parancsolja és ezzel az illető legkevesebb
 lelkiismereti furdalást érezzen, de annak
 sem akarod, azon függő tisztviselőt kitenni,
 hogy ha a felsőbbiség ellen, még is véle-
 ményét, meggyőződését nyíltan kijelentené,
 szavazatával nem pártolná, állása existen-
 tiája veszélyeztessék. Hogy felsőbbiség által
 befolyásolható emberek lehetnek — beisme-
 rem, de hogy te, ezen egyes esetekből az
 egészre következtetsz, helytelen és meg-
 sértése egész Pestvármegye tisztikarának,
 kiket legalább én — és nem hiszem, hogy

csalódnék — lelkiismeretük eladása és meggyőzésük megtagadására képtelenek tartok. Az egyesről az egészre következtetni nem szabad és nem lehet, mert hát akkor te, kit jó gazdának ismerlek, ha krumpli termésedben egy rothadt krumplit találsz, ugy-e nem dobod ki mind a vermedből, hanem a rothadt krumplit kidobod, hogy attól a többi el ne romoljék, a többit, a jót megtartod és megőrzöd.

Ha minden alkalmazott ember, ki az állam vagy vármegyétől — megszolgált működéséért fizetést húz, mind pressionálható lenne, hova lenne a szabadság, hova a becsület, a párti- vagy egyéni meggyőzés szabad nyilvánítása? Hála az Istennek, még nem züllöttünk el erkölcsileg, hogy velünk, mint elősdiékkal elbánjanak.

Azt is mondtad, hogy oly tisztviselőt, kinek szavazata már állásából kifolyólag van, nem volna szabad megválasztani, minek tölt be két szavazatot és miért foszt meg mást attól, hogy bizottsági tag lehessen; én éppen az ellenkezőjét állítom — például — ha van egy főszolgabírónak már mint főszolgabírónak szavazata, az esetleg hivatalos állásából kifolyólag pressionálható is lenne, kell neki egy oly szavazat, mint a vármegye bizottsági tagjának, melylyel meggyőzését, szavazatát szabadon és nyíltan nyilváníthatja — és az egy önértékes emberről fel is tehető, hogy azt akként nyilvánítja is. Kijelentéseid többi részére nézve minden személyeskedés elkerülésével, elismerve az általad jelölt egyének multban eszközölt független eljárását, úgy politikai, mint egyéb dolgaikban, azt kérdelem tőled: láttál-e te — rendkívüli kivételes eseteket leszámítva — ki sokkal régebb időtől fogva vagy a törvényhatóság tagja, mint a hogy én tisztviselőnek első ízben megválasztattam, láttál-e kivéve választást, midőn a polgárok napi díj mellett mennek oda fel, a törvényhatóság közgyűlésén a közügyek iránt érdeklődő potgárt, földmivest? Hallottál-e Tóth István rákos-palotai bírón kívül beszélni polgár embert, mert én sem nem láttam, sem nem hallottam — és ha szabad kérdeznem: mennyiszor fog egyik jelölted oda felmenni? Biztosan annyiszor fog felmenni, mennyiszor te megmondod neki, hogy most érdekes szavazás lesz, jöjjön fel erre, vagy arra szavazni és arra fog szavazni, amit te mondasz neki, ez nem pressio? hol itt a függetlenség?

Mindenki, kinek szavazata van, megválasztható, bár hol is össze van írva, mint képviselő választásra jogosított, — az újra polgári jog, hogy mindenki saját legjobb meggyőződése szerint szavazzon arra, akire akar, de ha a józan észre és arra is tekintünk, hogy bár van hivatott, de van hivattabb is, ha arra tekintünk, hogy egy falu és járás, vagy vármegye-érdekében ki tud inkább közreműködni a közügy terén, oly valaki-e, aki képzettségénél, törvénytudásánál fogva arra hivatott, vagy az-e, akit éppen úgy lehet pressionálni — contra általad — mint azon általad gondolt bizonyos függő tisztviselőket — az a meggyőződésem, hogy az igazságnak, — nem a pártpolitikát véve szempontul — mégis csak a képzettesebb és annak fog a helye ott lenni, aki törvénytudásánál fogva, nem a pártpolitika hive, hanem saját legjobb belátása és meggyőződése szerint nyilatkozik és szavaz bármely dologban.

Tisztelem mind két jelöltedet, mind kettő embered neked, elismerem, hogy pártpolitikai szempontból ohajtod, hogy azok

legyenek megválasztva vármegye bizottsági tagokul, de hát akkor igen csodállak téged, ki be kell, hogy ismerjed független gondolkodásomat és azt, hogy a közügyeknél soha pártszempont nem vezetett, befolyásolhatlanságomat és igazságérzetemet és még is ellenem beszélsz akkor, amidőn 1898. évi márczius 15-én ugy a katolikus körben, mint az ipartestületben, az ott jelenlevőknek figyelmükbe ajánlottál, mint független gondolkodású egyént, hogy Király uram, hogy Dobozi uram, már csak majd a szolgabíró urat kell ám megválasztani, ha üresedés lesz — a vármegye bizottsági tagjának. Az emberi elme gyarló, lehet, hogy tettem olyasmit, hogy azért elnyert jó indulatot elvesztettem, bár nem tudok ilyenre emlékezni, lehet, hogy te elfeledkeztél nyilatkozataidról, de hát erre, én és azok, a kiknek mondtad, igen jól emlékeznek.

Én bátran kimerem mondani — hogy bár tisztviselői állásomat el tudom választani, esetleg elérendő megyebizottsági tagságotól, de mint már megirtam, mint szolgabíró sem voltam soha semmiben pressionálható és én, mint Rudnyánszky László ohajtom magam megválasztatni az abonyi kerületben a vármegye bizottsági tagjának és kérdelem, lehet-e neked vagy bárkinek is kifogása az ellen, hogy annak megválasztassam. Lásd kedves Gyula bátyám, te lehattél volna sokkal kevesebb költség- és fáradsággal más kerületben is képviselő, mint az abonyiban, ambitionáltad, hogy Abonyba legyél, — lehet, hogy én is kevesebb fáradsággal, utánjárással lehetnék meg a vármegye bizottsági tagja máshol, mint Abonyban, de hát én is ambitionálom ezt, annál is inkább, mert egy oly ember ajánlatát bírom — két tekintélyes helyen, milyen a katolikus és iparos kör, — mint a tied, kinek minden esetre ajánlata és ily fajta kijelentése nagyot fog nyomni részemre a választás igazság mérlegén.

Abony, 1898. december 5.

Öszintén tisztelő barátod

Rudnyánszky László
szolgabíró.

II.

„Abony“ hetilap tekintetes Szerkesztőségének.

Folyó hó 4-én 32. számú lapjában, a közgyűlési rovat 6-ik kikezdésében, nemo (magyarul senki) azt állítja, hogy a járdákra vonatkozó jelentésnél felszólalások alkalmával gyanúsítások történtek, melyek a gyűlés méltóságának meg nem feleltek és ezek a közös ügynek árthatnak, — sajnos, hogy nemo nem helyezkedett arra a magaslatra, melyről megítélni tudná azt, hogy minden egyes képviselőnek fogadalmi kötelessége azon tény és eseményt, melyet helytelennek tart a gyűlésben vita tárgyává tenni s így kár volt a feltárlást nem reprodukálni hűségesen, hogy tárgyalhatta volna a külső közönség is, melynek joga van hozzá.

Most sem szándékom gyanúsítani, de épp mint akkor, most is elmondom az igazat és akik érintve találják magukat, gyanúsítsa őket az örökös bíró, a lelkiismeretük.

Tulnyomó része a községnek, melyeket a vasut érint, az első feladatuk az volt, hogy a vasúthoz vezető járdát és utat még a megnyitás előtt járhatóvá tegyék; ez Abonyban nem történt, a vasúthoz vezető úton 38 éven át nyaktörő állapotok voltak, és hogy körülbelül 12 év óta az út járhatóvá tétetett, (az nem a nemo és társainak az érdeme, hanem) a járásfőtisztviselőnek hathatós befolyása szülte azt. De a járda, ó szegény járda! társaidnak a központon viaductákat emeltek, neked azonban a győgszertártól a vasutig kijutott a sárból, de még annak a közönségnek is, mely kénytelen tégedet taposni. No ne búsuljon a közönség, most lett elhatározva a kijavítása; de az

is csak olyképen, hogy kis homokkal behintik mint a kis gyermek csikját reszelt, mézes kalácsesal.

Ebből az a tanulság, hogy épp úgy, mint egyéb városokban, itt is alkotni kell szakított bizottságot, mely az ily drága munkát a kivétel előtt szakszzerűen megállapítja és a képviselő testülethez beterjeszti és a jóváhagyott tervezet végrehajtását ellenőrzi.

Abonyban, 1898. decz. 8.

kiváló tisztelettel

Kubicsek János.

III.

A „Korcsolyázók társasága“ tekintetes választmányának Helyben.

Ma esett tudomásomra, hogy az artézi-kútnál, egy magán társaság mesterséges jégpályája körül fölmerült ostoba gyerekeskedésekkel jónak látták nevemet összekötésbe hozni, hogy kik, azt nekem az, aki ezt tudomásomra hozta, nem mondta meg.

Ily társadalmi viszonyok között, — hol — pro et contra — ily alacsony fegyverekkel küzdenek minden ok és alap nélkül, és a hol a föltevés alapján gázolnak valaki tisztességében — szerepelni semmi irányban nem óhajtok. Elnöki állásomat a mélyen tisztelt egyesület rendelkezésére bocsátom, nem akarván — mint meggyanusított egyén — arra homályt vetni egyrésztől, másrésztől pedig nem akarom, hogy ezen megtisztelő hely tekintélye az én kezemben nyerjen meghurcolást. Lelkem egész melegevel mondom köszönetet eddigi kitartásukért az egyesület létesítése s a tisztlikar gavalléros magatartásáért, melyekben ezután is — mint közlegény — a legőszintebben fogom önöket támogatni.

Abony, 1898. decz. 9.

Temesközy Gerzson.

Ujabb törvénykezési határozatok.

A pénzügyminiszter 22.744./898. sz. határozatával az összes királyi adóhivatalnál a be- és kifizetések teljesítésének idejét: délelőtt 9-től 12-ig, délután pedig 2-től 5-ig, ott pedig, ahol a hivatalos órák reggeli 8 órától egyhuzamban tartanak: a 9 órától déli egy óráig terjedő hivatalos órákra korlátozta, melyeken kívül a kir. adóhivatalok fizetést sem elfogadni, sem teljesíteni nem kötelesek.

Örökösödésnél, ha csupán az özvegyi jog a vita tárgya, ez a körülmény a hagyaték átadását nem akadályozza; az átadás azonban az özvegyek özvegyi jogát nem érinti s az örökösök csak a törvény rendes útján követelhetik az özvegyi jognak megszorítását.

Az örök hagyónak özvegyét megillető özvegyi jog az örökösök, esetleg a hagyományos tulajdonjogának bekebelezésével egyidejűleg telekkönyvileg bejegyzendő, az ingókra nézve pedig a körülményeknek megfelelően biztosítandó.

Megyénk gazdasági egyesületének igazgatói jelentése.

A pestmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye f. évi működéséről jelentést közöl és egyszersmind tudatja a jövő évre készített munkatervet. Ezekből megtudjuk, hogy a népies előadások tartásában az egyesület nem fejtethet ki oly tevékenységet, mint más évekre, miután a munkás mozgalmak ehez nem kedveztek. Az apa állat vizsgálatok megejtettek, azok gondozói között jutalomdíjak osztattak ki, apa állatokat (52 drb) az egyesület kedvezményes áron és részle-fizetésre helyeztet el. A kisgazdákat tanulmányutra vitte; a kisebb szőlő telepítések jutalmazására 30 drb aranyat fordított, a halasi szőlőtelepet és faiskolát jó karban tartotta és fejlesztette.

Ami a jövő évi munkatervet illeti, mindenekelőtt kiindulva abból, hogy pestvármegye igen terjedelmes s központja a fővárosban lévén, kellő társadalmi működést a régi rendszer mellett nem bír az egyesület kifejteni, szükségesnek jelenti ki az igazgató választmányi gyűlés a tevékenység decentralizációját a vidéken társadalmi központoknak olyan felállításával, hogy azok a vármegyei központtal szervi összekötésbe hozva az egyesületnek helyi exposituráit képezzék. E szerint járási

és városi gazda-körök létesítettnek olyképp, hogy ily körzet területén lakó egyesületi tagjaink ily vidéki központokba tömörülve, helyi érdekeik előmozdításán a központ támogatása és irányítása mellett önállólag működhessenek s a helyi viszonyok alapos ismerete mellett egyes községekben a helyben lakók bevonásával gazdaköröket s a helyi viszonyok által indokolt hitel, értékesítési s fogyasztási egyesületeket, szövetkezeteket szervezhessenek. Továbbá az egyesület belátva azt, hogy a népies előadás tartása által nemcsak a mezőgazdasági ismeretek terjesztetnek a nép között, hanem az egyesületi élet iránti érdeklődés is fokoztatik, ezen népies előadások tartását jövő évre is felvette programjába. Ezen tervezet szerint az abonyi járás székhelyén, Abonyban a jövő évre két előadás tartatik 3 előadóval a gyakorlati gazdaság köréből. Végül a jövő évben is az egyet ép úgy, mint a múlt évben tanulmányutakat szervez, az állattenyésztés nagyobb föllendítése végett egy állandó (évről-évre ismétlődő) és négy ambulans díjazást hoz javaslatba, apaállatok kiosztásáról gondoskodik, különösen vármegyénk alsó részén s magyar fajta marha tenyésztésének fejlesztésén működni fog, a szőlészet terén borértékesítő egyesületek vagy szövetkezetek létesítésére fog igyekezni, a telepítés előmozdítása végett továbbra is pályadíjak kitűzését hozza javaslatba.

Minél inkább több teher nehezebb a gazda vállaira, annál inkább utalva van földjének minél intenzívebb kihasználására s e tekintetben igen ajánlhatjuk e gazdasági egyesületet, mely valódi barátja és jótévője a gazdának, támogatja elméletileg és gyakorlatilag jövedelmének fokozásában az észszerű és a modern gazdálkodás legújabb vívmányainak felhasználásával.

MI UJSÁG?

— **Megyebizottsági tagok választása.** A múlt hó 28-án tartott pestmegyei közgyűlés az 1892. évben megválasztott és most kilépő megyebizottsági tagok helyébe megejtendő választást f. hó 15-ikére tűzte ki. A választási mozgalmak már nálunk is megindultak, miként azt különben lapunk jelen számának ide vonatkozó cikkei is bizonyítják. Ha nem csalódunk, a közvélemény többsége Rudnyánszky László és Király János mellett foglal állást, miután mindkettő igen népszerű s független gondolkodásuknak már több alkalommal jelét adták.

— **Iskolaszéki gyűlés.** A múlt vasárnap megtartott r. k. iskolaszéki gyűlés a már múlt számunkban jelzett program szerint ment végbe. Megemlítendő, hogy a Cseh József-féle alapítvány 11 frt 68 krnyi kamatát, mely a szegény iskolások felszegélyezésére válik évenként esedékessé, Gulner Gyula országgyűlési képviselő, az iskolaszék világi elnöke 10 frtnyi nagylelkű adománygyűléssel gyarapította, a mely összeget az iskolaszék 35 frtra egészített ki s az iskolás gyermekek ruhafelszegélyezésére fordít.

— **A szegényeknek.** Egy jó lelkű, magát megnevezni nem akaró egyén az elmúlt hét folyamán 3 frt 12 kr-t küldött lapunk szerkesztőségébe azon határozott óhajattal, hogy abból a kórházbeli betegek számára karácsonyi ajándék vétessék. Áadtuk ez összeget a szegényház gondnokának azon utasítással, hogy a kórház és a szegényház 12 lakója részére karácsony estéjén abból csekély ajándékokat szerezzen be és osszon szét. Valóban nemes szívre mutat az adományozó részéről, aki a szeretet ünnepe alkalmából megemlékezik az elhagyottokról s azoknak is örömet igyekszik szerezni, akik a nyomorúság kálvária útját járják. Adjon Isten sok ily nemes szívű ember-barátot! — Ez alkalomból megjegyezzük, hogy arról értesülünk, miszerint a szegényház lakói igen mostoha viszonyok között tengődnek. Referensünk jelentése szerint hidegben vannak a szerencsétlenek és igen elhanyagolt állapotban. Nem ártana talán egy kissé utána nézni ennek azok részéről, akikhez az ellenőrizet joga tartozik.

— **Az iparos mesterek és tanoncok.** A kereskedelemügyi miniszter egy rendeletet adott ki, mely a tanoncztartó-mestereket igen közelről érdekli. Eddig ugyanis, ha a mesternek nem küldötték az iskolába tanonczait, ezen mulasztásért a 68-iki népiszkolai törvény alapján lettek büntetve. Most a miniszter elrendelte, hogy ezután a 48-iki évi ipartörvény 17. §-a alapján legyenek ezen mesterek büntetve. A különbség

pedig a két törvény alkalmazása közt óriási. Mert míg a népiszkolai törvény szerint a mulasztásokért 50 kr. volt a büntetési minimum, melyet eddig a kihágási bíróság szabott ki, a kereskedelemügyi miniszter új rendelete szerint és az ipartörvény alkalmazásával 20 frtra csökken a minimum. És ezen büntetéspénzt már az iparhatóság fogja kiszabni, mely a mulasztások felett ítélkezik. — Az ipar-mesterek valószínűleg nagyobb gonddal lesznek tanonczaik iskoláztatására ezután.

— **Ujencz összeírások** eredményéről a következő értesülést szereztünk: Az 1878. évben született s így 1899. évben sor alá kerülő védkötelesek száma I-ső korosztály községeként: Abony 161. Szele 55, Györgye 45, Ujszász 45, Rékas 46, Tószeg 36, Karajenő 66, Törtel 44, Kocsér 38, összesen 534. A II-ik korosztályból előállítandó 194. A III-ik korosztályból 145 ujencz, mely összesen kitesz összesen 873-mat. Azonban a létszámot mégis 880-ra lehet venni, mert Szánthó József györgyei jegyző barátunk az elmaradtak fejében 7-8 védkötelest szokott pótlékul magával hozni a fősorozásra. A sorshuzás december 21-én Abonyban tartatik meg.

— **Eke megrendelés.** Csörögi József tanyai lakos egy nálla járt szélhámos ügynök útján 2 exét rendelt 50 frtért, azonban a napokban értesítés jött részére, hogy egy sorvető-gép jön közelebb címére, a melynek ára 290 forint. Csörögi ez ellen tiltakozott levélben, de azt az értesítést kapta a gyárosától, hogy becses rendelménye alá irt szerződés és váltó alapján történt. A váltó pedig oly természetű dolog, hogy azt, ha már alá lett írva, ki is kell fizetni, hiába beszél az ellen, hogy ő nem tudta, minek irt alá. Ebből az alkalmából figyelmeztetjük városunk lakosságát, hogy ne adjanak semmit az ilyen kósza szélhámosokra, akik ha lehet becsapnak mindenkit. Van Abonyban elég tisztességes kereskedő, kiknek közvetítésével beszerezhető minden ily szükséges tárgy. Azt ajánljuk ismételtén, hogy vigézzetek ne álljanak szóba — hanem ha másként megmenekedni nem tudnak, rудalják ki őket.

— **Vasuti állatszallítványainkról** Abonyra nevezte a következő eredmény állapítható meg november havát illetőleg: Abonyi állomáson felalattott 41 szoposborjú, 36 hizott ökör, 12 hizott tehén. Ezek közül 8 ökör Bécsbe szállított, a többi Budapestre.

— **Visszaérkezett levelek.** Azokat a leveleket, melyek a címzetteknek bármi okból nem kézbesíthetők, a postahivatalok vissza szokták küldeni a feladási helyre, hol a feladónak kézbesítik. Ha ez a nevért borítékra jegyezte. A levelek legnagyobb részén azonban nincsen följegyezve a feladó neve. Az ilyeneket a postahivatalok egy hónap elmúltával a postaigazgatósághoz terjesztették fel, ezelőtt ott két tisztviselő felbontotta, a feladó nevét e közleményből megállapította és részére visszakézbesítették a levelet; ha pedig a feladó neve így sem volt megállapítható, a levelet megsemmisítették. Most ezen eljárás gyorsítása végett elrendelte a kereskedelemügyi miniszter, hogy a postahivatalok tíz naponként terjesztsék fel a kézbesíthetetlenül visszaérkezett leveleket — a postaigazgatósághoz.

— **Miniszteri rendelet.** A honvédelmi miniszter jelentést tett a belügyminiszterhez, hogy az egész országban úgy az állami, mint egyéb más hivataloknál alkalmazott hivatalnok tartalékos honvédek az őszi fegyvergyakorlatok alól minden kiesínyes okot felhozva, ha csak tehetik, kivonják magukat. Ezt megakadályozandó, a belügyminiszter rendeletet adott ki, hogy csakis komoly és méltányolást érdemlő ok veendő tekintetbe s ennek alapján menthető csak fel valaki a gyakorlat alól.

— **Népkönyvtár** alakítását határozta el közelebb Tápió-Szele község képviselő-testülete — amelylyel az ott nagyon is elharapódzott helytelen szocialis elvek kiirtását célozza — és e tekintetben a kormány anyagi támogatását is kérte.

— **Czimer bizonyítványok** a m. kir. Belügyminiszter rendelkezése folytán ezentúl a Belügyminiszterium által állíttatnak ki — fennhagyatván a vármegyéknek azon joga, hogy a nemesi bizonylatok, valamint a levéltáraikban levő bizonyító iratok másolatait kiállíthassa.

— **Öngyilkosság.** Vágó Mária 17 éves ujszászi illetőségű cseléd leány, ki felső Szászberken szolgált egyik gazdasági intézőnél, miután valami csekélység miatt gazdája őt kérdőre vonta, félelmében — nehogy csendőrség kezére kerüljön — gazdájától megszökött és e hó 7-én délelőtt 11

órákor 2 ember szemé láttára magát a Zagyvára vetette, kik mielőtt kimenthették volna, — bele fult.

— **Lopás.** Fehér János t.-györgyei tapasztó-czigány többféle ruhaneműt lopott Szolnokról és azokat Szelén elárúsította. árából jót mulatott, azonban vesztére, mert a csendőrség ezen turpisságát kiderítette s a szolnoki rendőrkapitányi hivatalhoz átkísérte.

— **Betörés.** Egy egyszerű polgártársunk állított be hozzánk, hóna alatt egy batyúval — azon kéréssel, hogy tegyük ki az újságba az ő bűnét és bánatát. Elmondta aztán, hogy egy este haza érkező, a konyha ajtót zárva találta, minthogy zörgetés daczára sem nyitattott ki, betörte; ez a bűne. Amint azonban bement, hát egy hiányosan öltözött férfi rohant ki mellette a sötétben — neje mellől: ez a bánata. Az idegen férfi ruháját össze szedte s be hozta ide: ez a batyú. Kérésének eleget teszünk, hátha ezzel könnyítünk bűnén és bánatán is! A batyút a biztos hivatalba vitettük vele.

— **Járványos betegségek** állásáról járásunkra kiterjedőleg november havát illetőleg következő értesülést szereztünk: Abonyban Vörheny 1., Hasi hagymáz 12., Roncsoló toroklob 2. Tápió Györgye: Vörheny 5., Hasi hagymáz 1., Roncsoló toroklob 1. Ujszász: Kanyaró 1. Karajenő: Hasi hagymáz 2., Torokgyik 2. T.-Szele, Rékas, Tószeg, Kocsér községekben járványos betegülés nem fordult elő.

— **T. olvasóink** figyelmébe ajánljuk Serényi budapesti hirneves órás és ékszerész hirdetését, mert e megbízható czég vidéki rendelésekre különös gondot fordít.

— **Eladás.** Az abonyi erdőben 50 öl jó minőségű akác tűzifa eladó. Czím megtudható a kiadóhivatalban.

— **Eladás.** Egy jó karban levő Singer-féle női varrógép eladó. Czím megtudható a kiadóban.

— **Karácsony a küszöbön,** feleség, gyermek, rokon szinte elvárja tőlünk, hogy meglepjük ezen a napon valamivel, nekünk meg fő a fejünk, hogy ugyan mit is vehetünk nekik, ami örömet is okozna nekik s ami mégsem efemer jelentőségű ajándék. Egy olesó és nagyon czélszerű karácsonyi ajándékra hívjuk fel olvasóink figyelmét e helyen, rendeljék meg karácsonyi ajándékul szetteteiknek a „Képes Családi Lapok” című illusztrált szépirodalmi hetilapot, amely annyival is alkalmasabb karácsonyi ajándékul, mert a karácsonyi számhoz minden előfizetőjének K. Beniczky Irma jónévű írónőnk egy érdekes regényét csatolja ingyen és bérmentve a „Vérbosszu”-t. Előfizetési ára meg olyan alacsony, hogy a legszegényebb ember is megszerezheti hozzátartozóinak azt az örömet, hogy minden héten pontosan beállítson hozzá a karácsonyi meglepetés folytatása. Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal Budapest V. Vadász-utca 14 szám.

CSARNOK.

Szeretlek . . .

Irta: Erd. — Nor.

Szeretlek én, hisz nem szeretni téged
S Istent tagadni, ugyanegy dolog
De, hogy mért kellett bucsut venni tőled,
Jobb lesz neked, ha tudni nem fogod.

Megátkozom ezerszer azt a sero,
Mely balkezét oly sokszor tette ránk,
Amely virágot ültet a szivekbe,
Amelyet onnan tövissel kiránt.

Elöttem lebeg a te édes arczod,
Szivembe kin, szemembe köny tolu.
Oh, a ki a te halvány arczod nézi
Martir halállal halni megtanul.

Megöl miattad engemet a bánat,
Miattad dül szivembe' fájdalom,
Miattad lett teher nekem az élet,
Miattad nincsen éjjem, nappalom!

Egy virtuóz hazug.

Greif Flóriántól.

(Folytatás.)

Másnap egy második összejövetele volt Kelemennel. Ez alkalommal a király sokkal kegyesebben lépett az idegen elé, mint tegnapi. Nyíltan

megmentőjét látta benne. Miután még különböző részletek után tudakozódott és Kelemen neki minden kérdésre a legbehatóbb és az ügy teljes ismerésére való feleleteket adott, az uralkodó lelkében az utolsó kétely is széteszlott. Biztosította, hogy mindent elhisz és megígérte a titok elárulójának, hogy bármily fordulatot vegyen is az ügy, az az ő személyére épen semmi visszahatással nem lesz. Azonfelül felajánlott Frigyes Vilmos neki egy tekintélyes pénzajándékot, a melyet azonban az, azon ürügy alatt, hogy még mit sem érdemelt meg, határozottan elutasított. Annál magasabban állott az uralkodó szemei előtt, aki, bár szívesen tartotta volna őt magánál, a legesekélyebb ellenetést sem tett az iránt, hogy mint az kérte, Kelemen Hollandiába menjen, hogy ott a császár javaslatainak ellene dolgozzék.

Kelemen önkéntes visszatérését remélve, Frigyes Vilmos szívesen engedte menni és lélekben egyszersmind épített neki diszkaput. De amint ismét egyedül volt, a legmélyebb szomorúság és embergyűlölet állapotába jutott. Senkiben sem bízott többé, még leghivebb szolgálóiban sem. Amennyire csak lehetett, egyedül maradt zárt ajtók mögött, minden zajra megijedt és minden szokatlan jelenet alatt árulást sejtett. Potsdamba egy tekintélyes férfiút sem hívott, hanem csak közönséges, az udvartól távol álló polgár embereket esti társalgásra és ez egész megváltoztatott magatartásával az udvari hivatalnokok között általános idegenkedést keltett.

Mielőtt látnók, hogy e nyomasztó, rekkenő hangulatot végre mi távolította el természetes úton, még egy pillantást kell vetnünk e kuszált helyzet szerzőjére.

Kelemen az ő hágai utazásával nem nagyon sietett. Ő még több mint egy hétig Berlinben maradt és ez időt különböző ismeretségek megszerzésére használta fel, így megismerkedett Báro Heidekammal, egykori komornok fiával, aki a nagyválasztó fejedelem kincstárnoka és pénzügyi tanácsnoka és végül báró lett. A báró atyjától fényes nevelést kapott és hozzá egy jelentékeny vagyont; kezdetben kamarás úri volt és aztán I. Frigyes a követséghez osztotta be, de később anynyira alább szállott, hogy mint kém alkalmazták. Heidekam természetesen ismerte a királyi családot, a minisztereket és az egész udvart igen tüzetesen és azért azon helyzetben volt, hogy Kelemennek sok fontos felvilágosítást nyújthatott. Ezen kívül az utóbbi még összeköttetésben jött valami Lehmannal is, ki egy szász-weimári residens címzet viselte és a korona javadalmi és pénzügyi társaságokban néhány tanácsossal érintkezésben volt, a minek folytán a pénzügyi állapotokról szerezhetett híreket. Végül öszeköttetésbe jött Kelemen Wartensleben tábornagy titkárával és ettől katonai értesüléseket kapott.

Már ebből gyaníthatja a nyájas olvasó, hogy mi volt Kelemennek a terve. Ő egy szélhámos volt és kalandor a legvakmerőbb, de egyszersmind a legügyesebb és legtehetségesebb fajtából és az it ez esetben valóságos virtuoz-hazug. 1689. jun. 7-én született Magyarországon Beszterce-Bányán, némelyek őt a dán király természetes fiának, mások Orleani Fülöp törvénytelen gyermekének tartották, míg ő maga a beszterce-bányai grófság egy lovagját jelölte meg atyja gyanánt, gondos iskolai kiképzetést nyert, több egyetemet látogatott s aztán mint adjutáns és kamarás úri Rákóczy fejedelem szolgálatába lépett, a ki a császár ellenében egy fölkelés élén állott. Miután ezt elnyomták, Kelemen az ő úrával Franciaországba ment és mint annak ügynöke az utrechti békekongresszusra ment, ahol ő, mint Rosenau báró lépett föl, befolyásos ismeretségeket, különösen Matternich grófét is, csinált, de ura részére semmit sem tudott kivinni. Rákóczy szerencsétlenségbe került és Kelemen ekkor adta jellembeli elvetemültségének első bizonyítékát: elárulta a fejedelmet és annak levelezését kiszolgáltatta egy összeg pénz ellenében Jenő hercegnek. Azt hitte, hogy ezzel állást hódít magának, de a herceg, aki ellensége volt minden árulásnak, miután kifizette őt, eltaszította undorral magától. Kelemen most titkon Bécsből*Drezdába ment, ahol Flemming gróf miniszterelnöknél beboesátatott és ez úton állítólagos államtitkokról való közlések által jelentékeny összeg fizetését bírta kivinni nála. Akkor különféle politikai fontos ügyek tárgyaltattak Ausztria és Szászország között, Frigyes Agoston választó herceg és egy főhercegnő közötti összeköttetés is tervezve volt; csak ekkor, fájdalom, már későn, látta be, hogy őt az ujsághozó csúnyán rászedte.

Folyt. következik.

LEGALKALMASABB

karácsonyi és új évi ajándékok:

arany-, ezüst ékszerek, lánczok, gyűrűk, zsebórák, ingaórák, ébresztők stb. ugy KÉSZ-PÉNZÉRT. (utánvét mellett) mint előnyös és szolid

részletfizetésre

legelőszobban vásárolhatók 5 évi jótállás mellett

SERÉNYI óra és ékszer gyári raktárában BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 34. I. em.

Fióközlét: II., FŐ-UTCZA 21.

A világhírű **Audemars Frères** genfi óragyár kiz. vezérképvisele.e.

Vidéki megbízások pontosan eszközöltetnek.

TELEFON.

KÍPES ÁRJEGYZÉK INGYEN.

Hirdetmény.

Teszary László és Pinter Gyula urak tulajdonát képező **fundusokból** a Szapáry-kertben **több részlet** kedvező feltételek mellett eladó. —

Értekezhetni lehet **PINTÉR GYULA** úrral.

Kiadó lakás.

A Kaszárnya-utczában 734. sz. alatt levő **házam** (Varnyá-fele ház), mely áll: 3 szoba, konyha, éléskamra és a hozzátartozókkal együtt **új évtől kiadó.**

MISELBACH VILMOS.

1899-ik évi

NAPTÁRAK

KAPHATÓK

a legnagyobb választékban

SZERDAHELYI JÁNOS

KÖNYV-, PAPIR- és IRÓSZER KERESKEDÉSÉBEN — ABONYBAN.

KARÁCSONYI és ÚJ ÉVI meglepetésre igen alkalmas **VIZ ZOLTÁN**

„Újabb Költemények“

című igen csinos kiállítású verskötete. — Ára 1 frt 20 kr.

Emlékkönyvek, névjegyek, kis gyermekek részére **képes-könyvek.**

Huzás már 1899. január hó 4-én.

MINDEN SORSJEGY MIND A 6 HUZÁSRA JÁTSZIK

6 HUZÁS WISÁGI ROK SORSJÁTÉKA 6 HUZÁS

FŐNYEREMÉNY 100.000 KORONA ÉRT.

5 a 20.000 KORONA STB.STB.

ANYEREMÉNYTÁRGYAKAT KIVANATRA 20% LEVONASSAL KÉSZPÉNZBEN VISSZAVÁSÁROLJA A VÁLLALAT. 62/60

PESTMEGYEI ABONYI TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS LAPUNK KIADÓHIVATALA.

Sorsjegyet ajánl:

EGY SORSJEGY ÁRA 1 KORONA